

Hørings svar vedr. ny fordelingsmodel for økonomirammen på skoleområdet

Vi ønsker hermed at give vores input til de foreslåede fordelingsmodeller for økonomirammen på skoleområdet. Modellerne har betydning for, hvordan ressourcerne fordeles til skolerne, og den model, der vælges, vil have direkte indflydelse på den daglige undervisning og støtte til børnene. Især for børn med handicap er det af afgørende betydning, at modellen tager højde for deres særlige behov og sikrer, at de får den nødvendige støtte og de rette tilbud for at kunne trives og udvikles i et inkluderende læringsmiljø.

Det er essentielt, at økonomiske rammer ikke kun afspejler skolernes generelle behov, men også giver mulighed for at imødekomme de specifikke udfordringer, som børn med handicap ofte står overfor. Derfor er det nødvendigt, at fordelingsmodellen ikke blot er økonomisk retfærdig, men også tager højde for de forskelligartede behov, som børn med handicap har, både i form af specialundervisning, tilpassede læringsmiljøer og støtteforanstaltninger.

Vi har efter bedste evne nøje gennemgået de foreslåede modeller og vil gerne bidrage med nogle betragtninger og anbefalinger, der kan hjælpe med at sikre, at alle børn – uanset deres behov – får den støtte, de har ret til, og at ressourcerne bliver fordelt på en måde, der fremmer lighed, inklusion og kvalitet i undervisningen.

Vi forsøger at placere vores bekymringer og anbefalinger under de 3 høringsspørgsmål, som der er ønsket svar på.

Høringsspørgsmål:

1. Hvordan vurderer vi, at forslagene lever op til målsætningerne?

I vurderingen af, om forslagene lever op til målsætningerne, er det tydeligt, at der er nogle områder, hvor målsætningerne ikke er blevet opfyldt. En vigtig målsætning er, at modellen skal være enkel og gennemskuelig. Desværre er dette ikke blevet opnået, da vi mener, at materialet er komplekst og vanskeligt at forstå. Derudover er vi bekymrede over den store stigning i fællesudgifterne, som ikke synes at være under kontrol.

Dette kan være et tegn på, at modellen ikke lever op til målsætningen om økonomisk bæredygtighed. Alt i alt viser vurderingen, at forslagene ikke opfylder målsætningerne, især når det gælder enkelhed og forståelighed.

2. Hvilken af de fem modeller vil vi anbefale for det samlede skoleområde?

Vi er ikke tilhængere af nogen af modellerne af den årsag, at de er for komplekse. Vi mener, at modellerne bør forkastes, og nye gennemskuelige modeller udarbejdes.

Såfremt kommunen insisterer på at bruge en af disse modeller, må vi helt klart pege på model E. Det er model E, der bedst tilgodeser specialområdet. Med model E vil der delvist blive kompenseret for den manglende pris- og lønfremskrivning (herefter P/L-fremskrivning) de seneste 6 år. Selvom der er bekymringer om kompleksiteten i modellerne generelt, skiller model E sig ud som den bedste mulighed for at tage højde for specialundervisningens behov og sikre en bedre balance i fordelingen af ressourcerne.

Det er dog vigtigt at påpege, at alle modeller har været vanskelige at forstå, og derfor bør der arbejdes på at udvikle en mere gennemskuelig model fremover.

3. Hvilke øvrige kommentarer eller anbefalinger har vi?

Der er flere punkter, som bør overvejes og adresseres:

- Fællesudgifterne er de seneste 5 år steget fra 74 til 115 millioner kroner, og ser ud til fortsat at stige mere end den almindelige P/L-fremskrivning. Fællesudgifterne har dermed udhulet driften af skolerne. Denne voldsomme stigning er delvist finansieret gennem den manglende P/L-fremskrivning af specialområdet. Tilsyneladende er der ikke kontrol med stigningerne i fællesudgifterne, og vi frygter derfor fællesudgifternes størrelse i den nye model. Fællesudgifterne har ikke i særlig grad med driften af de enkelte skoler at gøre. Vi anbefaler, at disse udgifter separeres fra skolebudgetterne, og indgår andetsteds i kommunens budgetter.
- I beregninger af de 5 forslag til ny fordelingsmodel figurerer fællesudgifterne tilsyneladende ikke, hvilket vi formoder må være en fejl.
- Medfinansieringstaksten er sat til kr. 250.000 kr. pr elev, som visiteres til specialundervisning. Dette betyder, at en skole, som afgiver en elev til specialundervisning, "straffes" med en udgift på 250.000 kr. Dette er et incitament for den enkelte skole til ikke at visitere elever til specialundervisning. Vi er dog betænkelige ved, at denne takst er så høj, at elever, som burde være henvist til specialundervisning, ikke bliver det. Det fremgår ikke af materialet, hvornår en almen elev tildeles de ekstra 250.000 kr. Såfremt en elev som har fået tildelt de 250.000, og overføres til special, er det naturligvis rimeligt at disse penge følger med. Endvidere er vi betænkelige ved, om de enkelte skoler har ressourcer og kompetencer til at rumme disse elever og give dem meningsfulde tilbud.
- Inklusion og bredere børnefællesskaber bør nøje overvejes. Vi er ikke i tvivl om, at intentionerne er gode. Vi er enige i, at det er ønskeligt, at børn kan blive på deres skole, men det kræver, at de får de nødvendige tilbud. På trods af de gode intentioner er vi skeptiske og langt fra sikre på, at de planlagte tiltag vil lykkes. Vi opfordrer på det kraftigste til ikke at høste gevinsterne ved planlagte tiltag, som man endnu ikke har set resultaterne af. Sidste gang inklusion var et varmt tema i forbindelse med skolereformen i 2012, lykkedes man ikke. Deraf kommer vores skepsis. I 2012 blev der indført en målsætning om, at 96 procent af eleverne i folkeskolen skulle inkluderes i den almindelige undervisning. I 2015 afskaffede man målsætningen.
- Der bør være bedre inddragelse af interessenter i processen, især forældre og handicaporganisationer, som ikke har været tilstrækkeligt repræsenteret i den nuværende proces.
- Der er også behov for at opdatere taksterne for specialiserede tilbud, da de stadig er baseret på niveauet fra 2018 og ikke afspejler P/L-fremskrivningen. Det betyder en betydelig reduktion af udgiften til undervisning af de mest udsatte elever uden nogen som helst redegørelse for, hvorfor det i 2025 skulle være tilstrækkeligt med et så meget lavere beløb sammenlignet med det, der var nødvendigt i 2018.

- Vanskelighederne ved at forudsige behovet for specialundervisning bør tages alvorligt. Ved en simpel sammentælling kan man konstatere, at der d. 1. august 2024 var 99 flere specialundervisningselever end forventet. Dette svarer til 28,5%. I hvert fald kan man heraf konkludere, at det er særdeles vanskeligt, hvis ikke umuligt at forudsige behovet. Det er derfor vigtigt, at man tilpasser kapaciteten indenfor specialområdet med stor forsigtighed. Som vi læser materialet, budgetteres der med væsentligt mindre end i 2018, hvilket vi finder er både besynderligt og bekymrende.
- Det fremgår ikke klart, i hvilket omfang Analysen fra Index 100 indgår i kommunens beregninger. Dette ønsker vi, der bliver oplyst. Samtidig advarer vi mod, at analysen tillægges for stor vægt. Statistiske beregninger, med et væld af variable, kan i bedste fald kun indikere en retning, og må ikke opfattes som faktuel.

Samlet set anbefales det at revidere og forenkle modellerne, så de bliver mere forståelige og bæredygtige på lang sigt. Således at fejl og misforståelser ikke igen kan komme specialområdet til skade, som det er sket med de manglende P/L-fremskrivninger gennem lang tid.

Vi vil gerne være behjælpelig med at finde repræsentanter både fra forældregruppen og fra Handicaporganisationer, som kan deltage i proces med at revidere og forenkle modellerne.

- *De politiske medlemmer af Rådet tager et generelt forbehold*
- *De administrative medlemmer af Rådet tager forbehold.*

På rådets vegne den 05.03.2025

Jan Schmidt-Nielsen
Næstformand
Holstebro Handicapråd